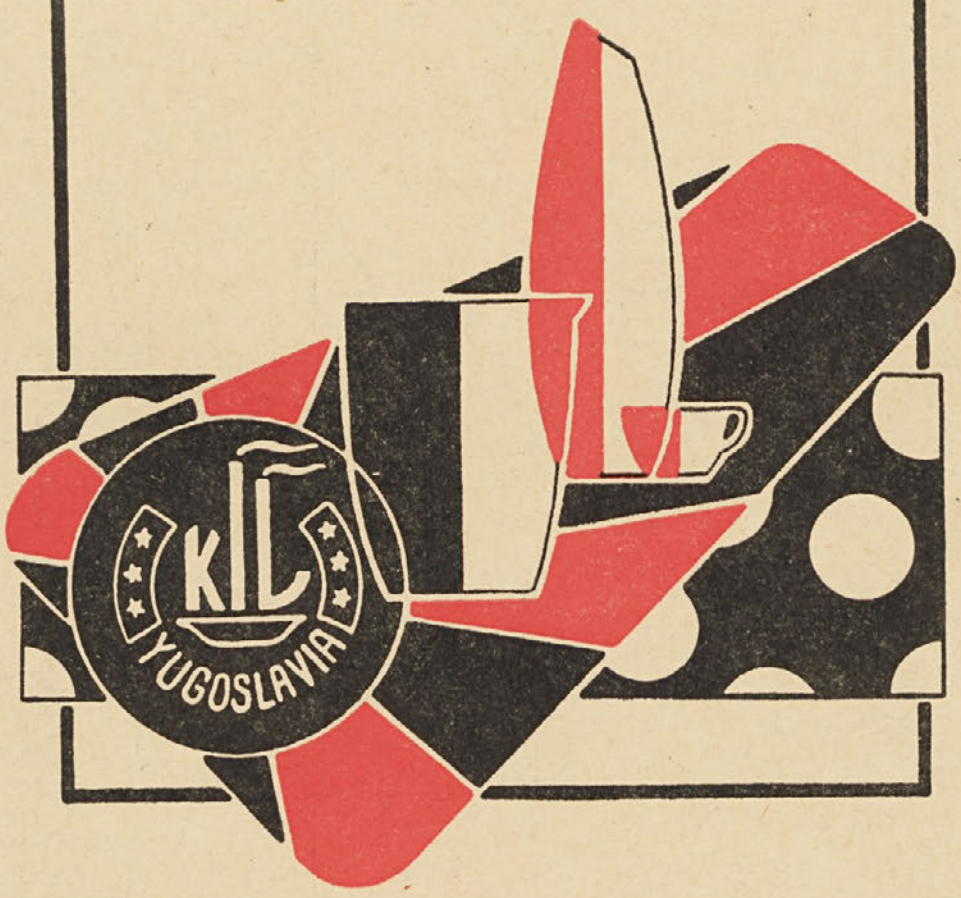

STU...SKA
...CA
...LJU

L. 5 št. 3

Libojski **KERAMIK**

Glasiło Keramične industrije Liboje-Celje

OB LETOSNJEM 8 MARCHU

Res mnogo je bilo hudega in grankega v preteklosti in mnogo prizadevanj, da bi se tudi ženske osvobodile družbenega in družinskega jarma.

Čas teče nezadržno in življenje gre z velikimi koraki naprej. Poldrugo stoletje je v zgodovini človeštva le kratko obdobje, komaj dve človeški življenjski dobi - in vendar, kaj vse se je v dobrih 150 letih spremenilo. Železnice, veliki parniki, motorne ladje, brzojavi, telefoni, orjaške elektrarne, avtomobili, letala vseh mogočih vrst, radio aparati, televizorji, atomska energija, vse to so najvidnejše pridobitve samo na tehničnem področju. Nič manjši, ali pa celo večji je razvoj v življenju človeške družbe. Iz raznih knjig pa tudi iz pripovedovanja starih ljudi vemo, da je bil delovni človek tako zatiran, da je moral hoditi celo na tlako, dajati desetino in podobno. Prav posebno pa je bila zatirana naša žena. Nikakih možnosti ni imela za šolanje ali sploh za izobraževanje, ker je peč misel, da je žena manj vredna, takratna oblast tako uzakonila, da jo je kot manj vredno smatral tudi njen najbližnji, to je mož, ker je tudi on mislil, da mora tako biti.

Vedno večji razvoj industrije je pripeljal do nujnosti, da se v industriji zaposli tudi žena. S tem pa si je že pridobila delček samostojnosti. Medtem ko je bila prej brezpravna in podrejena možu, brez pravic do izobrazbe, lastnega poklica in javnih služb, jo sedaj vidimo, kako dela kot enakopravna delavka v podjetju, kako se uveljavlja v vseh poklicih, ročnih in intelektualnih, se udejstvuje na področjih življenja in vedno vidneje zavzema tudi najvažnejša mesta v državnih in mednarodnih predstavništvih. Zlas-

ti sedaj ob prazniku borbenih žena - 8. marcu se moramo spomniti te velike spremembe v družbenem položaju žene. Pa ne mislimo samo na spremembo, ampak tudi na to, kako je do nje prišlo. V prvi vrsti je to plod hudih in težkih bojov. Ko je bil z revolucijami zrušen fevdalizem in je prešla oblast v roke meščanstva, so se nesluteno sprostile velike produktivne sile. Meščanstvo je pod nujnostjo zaposlitve samo priklicalo svojega nasprotnika s podeželja, to je bil proletarijat, razred ljudi, ki niso imeli ničesar, ki so bili brezpravni, izkoriščeni in zatirani in med njimi je bila tudi naša žena. Fridružila se je možu proletarcu in z njim bila organizirani boj za pravičnejšo družbeno ureditev. Prav mnogo je doprinesla v času NOV, ko se je s puško v roki uspešno borila proti okupatorju ter za pravico darovala tudi svoje življenje. Nastala so razna boji ali manj močna ženska gibanja, ki so zahtevala pravico do popolne enakopravnosti z moškim. Toda šele naša oblast, ki je res ljudska oblast, je tudi to pravico uzakonila.

8. marec od leta 1910 ne pobudo Klare Zetkin praznujemo socialistke vsega sveta kot dan borbenih žena, a ne kot dan mater oziroma materinski dan. Zato je prav, da pregledamo svoje dosedanje delo in si zastavimo naloge za prihodnost. Razvoj naše socialistične demokracije je tako nagel, da je od dne do dne bolj potrebno sodelovanje slehernega delovnega človeka, prav posebno pa še žene. Na komunalni ureditvi sloni vsa naša družbena skupnost, od uspeha le-te je odvisno blagostanje naše domovine. Tu čaka posebno ženo veliko delo, ki je že postalo nujnost za nadaljnji obstanek.

In še na nekaj ne smemo me žene pozabiti ob letošnjem 8. marcu. Opozarjamo ves miroljubni svet na potrebo, da se ustvari pogoji mirne koeksistence med državami z različnimi družbenimi ureditvami. Kdo je bolj kot me žene, ki nam je pri srcu prihodnost naših otrok, zainteresiran v tem boju za mir, ki ga podpirajo vse napredne sile sveta.

Vsem ženam posebno pa še našim proizvajalkam
iskrano čestitam ob prazniku - 8. marec.

Angela Pražnikar

9 ZASEDANJE DELAVSKEGA SVETA

Dne 11. 2. 1961. je sklepal Delavski svet o mnogih važnih vprašanjih, ki so kot pravimo življenskega pomena za naše podjetje. Treba je bilo izbirati kaj bomo preuredili, oz. katere nove stroje ali opremo bomo kupili letos in kaj bomo pustili za bodoče leto. Velike so potrebe - možnosti pa so omejene. Zato se je bilo treba odločiti za najnujnejše, ostalo pa še odložiti na poznejši čas. Nekateri so se zavzemali za nabavo tovornega avtomobila, drugi pa so jim zopet dokazovali, da lahko dobimo avtomobile v skrajnem primeru od prevoznništva, da pa nam vakum gnetilca, filter stiskalnice, generatorja, vozička za gmoto, dvigala, sušilne naprave itd. ne more posoditi nobeno sorodno podjetje.

Razprava po teh vprašanjih je bila toliko lažja, ker je dobil vsak član Delavskega sveta zelo lepo pismeno utemeljitev za nabavo nove opreme.

Potrjen je bil tudi predlog razdelitve sklada za kadre. Zopet enaka situacija. Le 2,176.000 din imamo letos za izobraževanje. Zelo koristno bi bilo, če bi odšli naši mojstri, normirci in drugi tovariši na razne tečaje, ali pa na specializacije v druga podjetja, kar so tudi zapisali nekateri anketiranci v zadnji anketi, toda le malo od teh potreb in želja je bilo mogoče rešiti. V ta znesek so zajeti nekateri stroški vajencev, tečajji, ki bodo v podjetju od tistih za razne kvalifikacije, do predavanj za člane Delavskega sveta. Nadalje so stroški za vse tečaje izven podjetja, ki so sorazmerno dragi.

Delavski svet je tudi razpravljajal o poročilu privatnih voženj naših avtomobilov. Ugotovil je, da se naši člani kolektiva poslužujejo tovarniških prevoznih sredstev res le v najnujnejših primerih, saj je bilo mesečno takih voženj samo za 25.000 din. Taka smer je v letošnjem letu še toliko bolj važna, ker ni sredstev za nakup novih avtomobilov, čeprav je bilo o tem precej govora.

Inventura. Po poročilu predsednika centralne inventurne komisije je Delavski svet podrobno razpravljajal o vseh nepravilnostih. Razveseljivo je dejstvo, da so se v skladišču gotovih izdelkov zmanjšali primanjkljaji od prejšnjih let za 8 - krat. Na drugi strani pa je tudi ugotovil, da se nekateri upravitelji, predvsem drobnega inventarja, še premalo brigajo za skupno lastnino. To je tudi eden od vzrokov, da nekatere inventurne komisije svojega dela niso napravile do roka. Iz vsega tega so sledile še napake komisij, ki pa so bile pravočasno odstranjene.

Franc Oblak

UPRAVNI ODBOR JE NA 10. IN 11. SEJI
RAZPRAVLJAL IN SKLEPAL

Na obeh sejah je bila na prvem mestu razprava o gospodarjenju v podjetju. Sicer pričakovane motnje v proizvodnji v času stavljanja nove predorne peči v pogon so se pojavile že v decembru. Da bi dosegli odgovarjajočo temperaturo v novi peči, smo bili prisiljeni ustaviti peč števil. 3 že 27.12.1960, s čemer je bila tudi praktično zaključena proizvodnja izdelkov v zadnji fazi za leto 1960. Posledice tega so se občutile še v tem mesecu v vseh oddelkih, nadaljevale pa so se v januarju letos. Najbolj občutne so bile v livarni in strugarni, kjer so morali delavci na dopuste zaradi pomanjkanja prostora oziroma slabega sušenja izdelkov. Odbor je mnenja, da izkoristimo vse obstoječe možnosti za proizvodnjo in 100% izkoriščanje vseh ostalih kapacitet.

Trgovske potnike, ki so zaradi provizije na promet prišli večkrat do previsokih zaslužkov, je sklenil odbor vključiti v EE komerciale, ki bo po veljavnem ključu za vse uslužbenca določevala dohodke imenovanih.

Podjetje je v zelo kritičnem stanju glede strojne opreme. Kredita za rekonstrukcijo iz OIF-a ne moremo pričakovati. Zato je potrebno iskati druge finančne vire za rekonstrukcijo in nabavo opreme. Italijanska firma S I T I je po svojem predstavniku že dala pristaneček za kredit deviznih sredstev, vendar so potrebni detajlni razgovori, ogled opreme in

podjetij, ki jih je to podjetje že rekonstruiralo. Prav tako je potreben razgovor s tvrdko ROSI, ki je pripravljena uvažati večjo količino naših izdelkov.

Odbor je odločil, da ta obisk opravijo tov. Tilinger Franjo, ing. Kacjan Marjan in Kralj Milan.

Podjetje želi zaenkrat nabaviti električno nadloščilno peč in viseči transporter.

Druga nabava strojne opreme bi bila mogoča iz Vzhodne Nemčije. Sredstva za nabavo so že zasigurana. Ta nabava bi obsegala: vakum gnetilec za keramično gmoto, tri membranske črpalke, polavtomat za skodelice in eno ali dve sušilni omari. Te vrste opreme je v Jugoslaviji zelo malo, zato je potreben predhoden ogled teh naprav tam kjer so v pogonu. Obenem si je potrebno ogledati podjetja z dekorativnim materialom /odlepka, barve/.

To bosta opravila tov. ing. Kacjan Marjan in Kralj Milan.

V času humane akcije za podporo Alžirskim otrokom je UO odobril znesek din 30.000.-

ep

ZAKAJ TO IN NE DRUGO ?

Na 9. rednem zasedanju je delavski svet podjetja sprejel investicijski program in program potrošnje sklada skupne potrošnje za letošnje leto. Po sprejetem investicijskem programu bo zgrajen nadzidek nad zorišnico ter nabavljena rotacijska peč za taljenje lošča, urejena bo naprava za polnjenje bobnov ter nabavljeni vozički za dovoz surovin in odvoz gmote v oddelek proizvodnje gmote. Nabavljena bosta dva elektromotorja ter ventilator, transporter za nakladanje materiala, voz za odvoz odpadkov, dvigalo za šamotni oddelek, ročno dvigalo, varilni aparat, varična garnitura, jeklenka za vodik, ročni vrtalni stroj, 2 telefonska aparata, vakuum gnetilec, 3 membranske črpalke, polavtomat za skodelice, sušilna omara.

Skupna vrednost teh investicij je 30.557.763 din. K temu znesku moramo prišteti še 15.141.944 din anuitet za odplačilo najetih posojil in obveznosti do sklada skupne potrošnje v znesku 10.086.069 din. Kakšne so te obveznosti do sklada skupne potrošnje?

Anuitete od najetih posojil v prejšnjih letih za stanovanjsko izgradnjo 670.800 din, anuitete od najetih kreditov za izgradnjo obrata družbene prehrane 308.750 din, lastna udeležba pri gradnji 6 stanovanjskega bloka 5.256.500 din, lastna udeležba pri posojilu za dograditev obrata družbene prehrane 2.500.000 din, pomoč raznim organizacijam 400.000 din, štipendije 444.000 din, strokovna izobrazba 400.000 din in tekoče potrebe 106.269 din.

Od kod bomo dobili ta sredstva?

Amortizacija iz leta 1960	din	8,588.267.-
" del za 9 mesecev 1961	"	14,508.282.-
Denarni sklad osnovnih sredstev	"	3,345.339.-
Nerazporejena sredstva	"	11,086.069.-
Kredit	"	18,253.819.-

Sprejem takšnega investicijskega programa je nalletel v nekaterih ekonomskih enotah (predvsem v avtoparku) na precejšnjo kritiko. Osnovni motiv teh kritik je, češ niso vse samo osnovne proizvodne enote. Tudi mi smo potrebni in tudi za nas je že čas, da pridemo na vrsto z investicijami, saj so tudi naša osnovna sredstva dotrajala in potrebna zamenjave. Res je to. Verjetno, da to drži za avtopark bolj kot za kateri koli drugi oddenek. Vendar sredstev je za enkrat toliko, kolikor je razporejenih. Vozila pa so draga in to celo zelo draga. Nečemu se je bilo treba odpovedati. Odpovedati pa se ni dalo tistim strojem, od katerih je odvisna proizvodnja cele tovarne, ali pa strojem, ki nam zagotavljajo visok ekonomski učinek. Sicer pa pogledjmo bolj podrobno, zakaj smo se odločili ravno za tak program kakršen je sprejet!

- Nadzidek nad zorilnico z rotacijsko pečjo za taljenje lošča in pripadajočo opremo. Vedno večja proizvodnja keramike zahteva vedno več. Stara ga že doslej ni mogla dati toliko, kot smo ga potrebovali. Zato smo bili prisiljeni že v lanskem letu uvoziti znatne količine lošča iz Zapadne Nemčije. Poleg tega, da za uvoz potrebujemo devizo, je uvoženi lošč za 100.- din po kg dražji od domačega. Z nadzidkom bo rešeno tudi izredno pereče vprašanje skladiščenja modelov za livarno in vsaj delno izboljšanje stanja skladišč za surovine. S to investicijo bomo torej rešili ali vsaj delno rešili kar tri probleme.
- Naprava za polnjenje bobnov in nabava vozičkov za dovoz surovin in odvoz gmote. Osnovo za ureditev naprave za polnjenje bobnov že imamo v "Demag" dvigalu, katero je že dalje časa v podjetju. S to napravo in z nabavo vozičkov bo zamenjano ročno prenašanje surovin in polnjenje bobnov. Ta ureditev je izredno nujna, saj šibkejši delavci po starem načinu dela tega dela ne morejo opravljati.
- Montaža rezervnega generatorja in rekonstrukcija generatorske zgradbe. Z nabavo nove predorne peči se je morala povečati tudi proizvodnja generatorskega plina in to do maksimalne zmogljivosti obstoječega generatorja. Polna obremenitev generatorja bo brez dvoma zahteval popravila. Da ne bi zaradi teh popravil prišlo do zastojev pri žganju, je nujno, da se montira rezervni generator, kateri je že v podjetju. Montaža rezervnega generatorja pa zahteva tudi rekonstrukcijo obstoječe zgradbe.
- Nabava elektromotorja 11 KW in 2 KW ter zaganjača za motor predstavlja najnujnejšo zamenjavo v oddelku proizvodnje gmote.
- Nabava ventilatorja 10.000 Nm³/h z motorjem. Pri kurjenju vsake okrogle peči gre zrak čez 2.000.000 toplotnih kalorij, katere lahko koristno uporabimo za sušenje izdelkov. Zato pa je potreben ventilator, kateri bo potiskal topli zrak v oddelke, kjer ga potrebujemo.
- Transporter za prekladanje materiala. Skrajni čas je, da prekladanje surovin vsaj delno mehaniziramo. S tem bomo dosegli boljše izkoriščanje vozil in to, da bodo prekladanje surovin lahko opravljali tudi šibkejši delavci.

- Nabava voza za odvoz odpadkov. Z odobrenim zneskom bo problem odvoza odpadkov le delno rešen. Dokončno ga bo treba rešiti v prihodnjem letu.
- Nabava dvigala za šamotni oddelek. Sedanje ročno prenašanje šamotne gmote in šamotnih izdelkov po stopnicah je izredno težavno in zato terja, da ga brez odlašanja rešimo.
- Nabava ročnega dvigala, varilnega aparata, varilne garniture, jeklenke za kisik in ročnega vrtalnega stroja predstavlja le najnujnejšo zamenjavo dotrajane opreme v strojni delavnici.
- Konstrukcija sušilne naprave v strugarni. Povečanje proizvodnje v strugarni je mogoče le, če se uredi sušenje. Z izgradnjo nove peči je toplote dovolj na razpolago. Potrebno je le primerno urediti napravo, ki bo to toploto dovajala v strugarno. (Glej članek tov. Mežnarja v zadnji številki).
- Plačilo načrtov in elaboratov za rekonstrukcijo tovarne. To je obveznost iz lanskega leta. Načrti in elaborati so priloženi kreditnim zahtevkom, kateri so vloženi pri Investicijski banki.
- Nabava telefonskih aparatov. Izposojeni telefonski aparati od PTT se morajo v letošnjem letu odkupiti.
- Nabava vakuum gnetilca za gmoto. Obstoječi vakuum gnetilec predstavlja zaradi izrabljenosti stalno nevarnost za zastoj celotne proizvodnje. Ta stroj je mogoče nabaviti le iz uvoza in je zato ta nevarnost še večja.
- Nabava 3 membranskih črpalk. Še bolj izrabljene kot vakuum gnetilec so membranske črpalke. Tudi te je potrebno nabaviti iz inozemstva.
- Nabava polavtomata za skodelice s sušilno omaro. Pri sedanjem načinu proizvodnje skodelic nismo več konkurenčni ostalim podjetjem. To stanje bo iz dneva v dan bolj pereče, saj moramo ravno pri teh izdelkih resno računati tudi s precejšnjim uvozom. Delna rešitev tega problema je avtomatizacija te proizvodnje. S tem se bo obenem znatno povečala kapaciteta strugarne, saj se bodo stružnice, na katerih se danes izdelujejo ti izdelki, uporabile za proizvodnjo drugih izdelkov.

Iz gornjega vidimo, da bo nabavljeno res le najnujnejše. Upajmo, da bomo uspeli z našim kreditnim zahtevkom za rekonstrukcijo tovarne in z akcijo za sprostitev stare blokiranе amortizacije, katere imamo okrog 54.000.000. Upajmo, da bomo v teh naših naporih uspeli in da bodo takrat prišli na vrsto tudi tisti oddelki, kateri so ob tej priliki izpadli.

O DELU SINDIKALNE PODRUŽNICE

Ker je sindikat v našem podjetju najbolj masovna organizacija, saj so v njem vključeni vsi člani našega kolektiva, je potrebno, da v našem listu večkrat objavljamo poročila o delu naše podružnice in o delu odbora.

Sindikalni odbor stalno spremlja razvoj našega podjetja in daje predloge organom delavskega samoupravljanja, skrbi za kadrovska in socialna vprašanja v podjetju, skrbi za izobraževanje, letne oddihe, družbeno prehrano, fizikulturno in kulturno - prosvetno dejavnost, ali krajše povedano: skrbi za našega delovnega človeka.

Če bi analizirali delo naše podružnice po zgoraj navedenih nalogah in dolžnostih moramo priznati, da smo pri teh osnovnih nalogah bili premalo aktivni. Vzrok bi morda lahko iskali pri samem sestavu sindikalnega odbora. Kot glavni vzrok bi bila preobremenitev nekaterih članov odbora.

Da pa ne bi samo kritiziral, pogledjmo delo sindikalnega odbora!

Izvršni odbor je imel do sedaj 13 rednih sej, ki so bile v prostem času, več posvetovanj z ostalimi organizacijami v podjetju in več sestankov po oddelkih. Udeležili smo se raznih sestankov tako občinskih kakor tudi okrajnih in republiških.

Precej živahnih diskusij je bilo zaradi letnega oddiha ob morju. Na eni izmed zadnjih sej smo to tudi uredili. Kupili smo 2 weekend hišici, in sicer eno iz lastnih sredstev, eno pa je kupilo podjetje. Ker je v teh hišicah le šest ležišč, smo najeli še tri ležišča od Počitniške skupnosti / Ljubljana - Šiška v Selcah.

Razpravljali smo tudi o normah v oddelku livarne ter prišli do zaključka, da so norme nekako vsklajene, da pa so še razne težave, ki se bodo dale rešiti z boljšo organizacijo dela.

Precej časa smo posvetili tudi temu, da dobijo naši delavci toplo malico in upano, da bo tudi to v najkrajšem času rešeno.

Reševali smo tudi razne prošnje, predvsem za denarno pomoč. V ta namen smo izdali din 50.000.

O delu same organizacije bi še lahko mnogo pisal. Sicer pa bo itak vsak član prejel pismeno letno poročilo sindikalnega odbora, v katerem bo podrobno opisano celotno delo organizacije oz. odbora. Na podlagi teh poročil se bo lahko vsak član pripravil na letni občni zbor, ki bo 11. marca t. l. ob 16 uri v prostorih kina Svobode v Libojah.

Bodočemu odboru želim čim več uspeha pri njegovem delu.

Rudi Grum

Tudi mi pričakujemo, da bo novi odbor večkrat poročal o svojem delu v naš mesečnik.

Uredništvo

SINDIKALNI ODBORI V EKONOMSKIH ENOTAH

V vsem našem družbenem upravljanju težimo za čim širšo decentralizacijo oblasti. Onogočiti moramo slehernemu državljanu pravico soodločanja tam, kjer je in dela.

Mnogo je bilo pisanega o široki decentralizaciji organov samoupravljanja po gospodarskih organizacijah. Tako bomo tudi pri nas v drugem polletju tega leta izvršili decentralizacijo Delavskega sveta, to se pravi, da ga bomo razširili z izvolitvijo obratnih delavskih svetov po ekonomskih enotah.

Pri nas imamo 16 obračunskih in 11 samoupravnih ekonomskih enot. Računovodstvo bo za vsako obračunsko ekonomsko enoto posebej obračunavalo njen uspeh. Samoupravnih ekonomskih enot je samo 11 zaradi tega, ker smo se odločili, da v okviru samoupravljanja združimo posamezne manjše ekonomske enote, v katerih bi zaradi majhnega števila delavcev ne bilo mogoče vpeljati samoupravnih organov. Tako so združene okrogle peči s šanotnim oddelkom, zunanja skupina z avtoparkom, modlarna z razvojno izobraževalnim oddelkom itd.

Ker mislimo v drugem polletju preiti na samoupravne organe po ekonomskih enotah, se je izvršni odbor sindikalne podružnice našega podjetja na predlog višjih sindikalnih forumov odločil, da v času, ko volimo nov odbor sindikalne podružnice, in to bo 11. marca t.l., izvolimo tudi sindikalne odbore, ki bodo imeli svojega predsednika in tajnika. Na občnem zboru sindikalne podružnice bomo volili izvršni odbor, za katerega bodo predlagali člani ekonomskih enot oz. sindikalni odbori po ekonomskih enotah svoje predstavnike. Izvršni odbor bo imel svojega predsednika, tajnika in blagajnika. Blagajnik izvršnega odbora bo opravljal blagajniške posle za vse ekonomske enote. Sindikalni odbori v ekonomskih enotah bodo sami vodili in usmerjali politično linijo v svojih enotah s tem, da bodo po svojih predstavniških povezani in sodelovali z izvršnim odborom. Sindikalni odbori vseh ekonomskih enot bodo skupno predstavljali plenum, ki se bo sestajal po potrebi.

S tem sem vas na kratko seznanil s sindikalnimi odbori po ekonomskih enotah. Če po komu ni kaj jasno v zvezi z gornjo obrazložitvijo, naj vpraša za pojasnilo pisca tega članka.

R. Pantelič

V POLITIČNI ŠOLI

V jeseni 1960 je pričela z rednim poukom večerna politična šola, ki bo trajala do začetka meseca maja. Pouk je dvakrat tedensko in nudi slušateljem priložnost, da se seznanjajo z osnovnimi pojmi politične ekonomije, znanstvenega socializma, razvoja delavskega gibanja, ekonomike in družbene ureditve.

Zanimanje v šoli, živahne razprave in dobri predavatelji dopolnjujejo medsebojno prijetno vzdušje, ki vlada v oddelku, čeprav so že slušatelji poprej opravili osemurno službeno delo. Večine to ne moti, razen posameznih izjem, ki jim je šola brene, namesto da bi bili veseli možnosti, ki se

nudi njim v korist.

Po pogledjmo to stran medalje. Od 20 slušateljev je 14 članov zelo rednih, ki praktično sploh ne izostajajo, ali pa samo v redkih res najnujnejših primerih. Od teh je 6 starejših članov, ki s svojim vzgledom opozarjajo, da se nora mlajši slušatelji resneje zamisliti v nujnost in potrebo izobraževanja, ne pa izkoristiti vsak "sezonski" vpliv, ki jim lahko služi kot opravičilo, da se izognejo pouku. Ne bi dosegel namena, če bi se posluževal imen najboljših in neresnih. To naj ostane v kroniki šole, slušatelji pa lahko prosto presojujejo, v katero skupino po svojem hotenju spadajo.

Ostane pa dejstvo, da bo šola svoj obstoj upravičila. Posameznikom bo nudila toliko znanja, kot ga v svojem interesu želijo pridobiti.

Karel Vitanc

POTEK ŽGANJA V NAŠI NADLOŠČINI PEČI (Nadaljevanje)

Potrebna so še pojasnila h grafičnim prikazom iz prejšnje številke Keramika. Na prikazih št.2, kakor tudi na prikazu št.1 lahko ugotovimo, katere košare so bile napačno polnjene in obratno. Za boljši potek žganja imamo dober primer pravilno uporabljenih šamotnih pripomočkov v košarah št.24 do 54 na prikazu št.1, predvsem zaradi postopnega zvišanja količine šamotnih plošč. Zelo neugoden primer, ki ni zaželen, je v primeru košare št.23. Košara št.22 je bila brez šamotnih plošč in je skupno z izdelki porabila okrog 5300 Kcal/kg, kar je enako kot košara št.25 Med omenjenima košarama s približno enako porabo Kcal/kg (razlika je samo v količini izdelkov) se je pojavila košara št.23 s 4 ploščami, ki je skupno z izdelki potrebovala približno 8400 Kcal/kg. Razlika 3100 Kcal/kg povzroča, da se lahko pojavi ena izmed dveh napak, in sicer, da sta košari št.22 in 25 prežgani, če so izdelki v košari št.23 bili pravilno žgani. Če pa so bili izdelki v košarah št.22 in 25 pravilno žgani, so bili izdelki v košarah št. 23 prenelo. Vse to velja za enak čas prenikanja košar v peči. Zaključek, ki smo ga dobili na osnovi teh primerov, je naslednji:

Nikoli ne polnimo košar brez plošč zaporedoma in takoj ne to košare z več ploščami ter zopet košare brez plošč!

Najugodnejša je polnitev košar z dvema ploščama in je zato potrebno izbrati takšne izdelke, da je takšna polnitev mogoča. Veliko manjša je razlika potrebnih Kcal pri različni količini izdelkov kot pa v porabi različnega števila šamotnih plošč. Povpreček potrebnih Kcal za izdelke znaša okrog 800 Kcal, kar pa je enako potrebnim Kcal za eno ploščo. Zato je mnogo manjša napaka, če košaro napolnimo s 7 ali 9 kg izdelkov (povpreček je 8 kg), kot pa, da uporabimo eno šamotno ploščo več ali manj od povprečka (2 kom).

Polnitev košar na najboljši način (8 kg izdelkov v eni košari in 2 plošči) večkrat ni mogoče zaradi asortimenta dekoriranih izdelkov, predvsem zaradi višine posameznih izdelkov. Zato predlagam postopek prikazan v grafičnem prikazu št.3.

Kot sem že omenil, je najslabša polnitev opisana v začetku tega nadaljevanja, kjer se pojavlja košara brez plošč in takoj za njo košara s 4 ploščami. Prehod spremenbe števila plošč navzgor ali navzdol moramo izvršiti postopoma. Če je nujno, da odstopamo od 2 plošč na 1, uporabljajmo takšen asortiment, za katerega je potrebna 1 plošča dalj časa (vsaj 6 košar ali več) in obratno, če predvidevamo, da bomo za določen asortiment morali uporabiti 3 plošče. To število plošč uporabljamo vsaj za 6 košar ali več. Nikakor pa ne smemo dopustiti, da se prehod z enega števila uporabljenih plošč naenkrat zviša od 2 plošč na 4 ali brez plošč in obratno od košare brez plošč takoj na 2, 3 ali celo 4 plošče. Takšno delo pa zahteva tudi planiranje vsaj za 8 ur naprej, če ne več.

Še nekaj besed o sami peči in žganju dekoriranih izdelkov. Za peč sem že omenil, da je stara, že dotrajana in neekonomična ter za žganje nekaterih barv, predvsem listrov zaradi občutljivosti teh ni premerno. Listri in zlato so napravljene iz odgovarjajočih kovinskih soli in raznih olj. Razmerje med solni in olji je okrog 1 : 4 do 4,5, t. j. okrog 80% organskih snovi, ki pri izgorevanju proizvajajo saje, katere bi bilo treba odvesti iz peči. Učinek sedanjega ventilatorja je zelo majhen predvsem zaradi tega, ker je sesalna cev ventilatorja predaleč od mesta, kjer se začne izgorevanje olja in nastajanje saj in dima, ki negativno vplivata na videz in kakovost dekorativnih izdelkov. Tudi čisto odprta in nikoli popolnoma zaprta vhodna vrata peči zmanjšujejo učinkovitost ventilatorja. Če hočemo to stanje popraviti, je treba v coni izgorevanja napraviti več odprtih in z ventilatorjem onogočiti izhod dima in saj.

Glej grafični prikaz na strani 53 ^{veko}

PREPREČEVANJE NESREČ PRI DELU

V nekaterih tujih in domačih strokovnih revijah lahko zadnje čase zasledimo nekatere zanimive zaključke s področja preprečevanja nezgod pri delu. Tako se je izkazalo, da je popolnoma odpovedala tako imenovana plus - sugestija in da ninajo več pravega učinka napisati kot so:

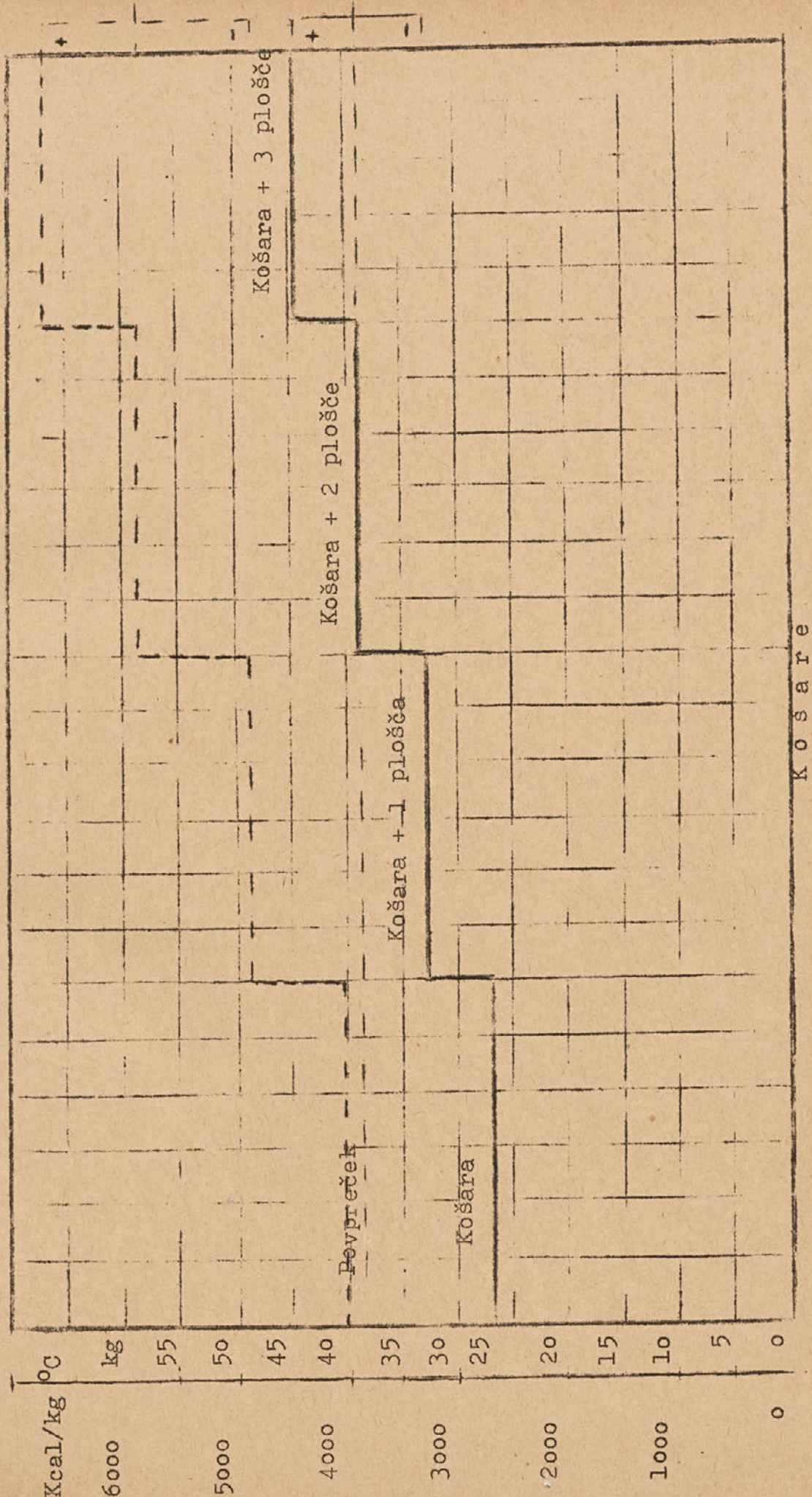
"Bodi previden pri delu"
"Čuvaj glavo, da ne ostaneš brez nje"

Ravno nasprotno pa je velike uspehe pri preprečevanju nezgod zaznamovala minus - sugestija, ki je tudi vzbudila velik interes zaposlenih, z napisi kot so:

"ČIM PREJ SI ZLOMI VRAT - S TEM BOŠ REŠEN VSEH SKRBI"
"ZAKAJ BI RAD DALJ ŽIVEL - TVOJA ŽENA ŽE DAJE VIDEZ VESELE VDOVE"

Mogoče bi tudi v našen podjetju tak način opozarjanja imel uspeh pri preprečevanju nezgod.

Grafični prikaz št.3

INTERVJU Z NEKATERIMI ODDELKOVODJJI
O UVEDBI EKONOMSKIH ENOT

Na zadnji seji uredniškega odbora smo sklenili, da povprašamo vodje ekonomskih enot, kaj mislijo o sami uvedbi teh.

Zastavili smo jim sledeča vprašanja:

1. Kaj mislite o sami uvedbi ekonomskih enot?
2. Kako se vam zdi nagrajevanje po ekonomskih enotah?
3. Ali ste že naleteli na kakšne težave do sedaj?
4. Kaj pravijo delavci o ekonomskih enotah?

Vodja strugarne tov. Polanc Ernest je povedal naslednje:

Z uvedbo ekonomskih enot je doseženo, kar se dostikrat po upravni liniji ni dalo doseči, in sicer to, da se zainteresira vsakega posameznika za rentabilnost, red, čistočo, kvaliteto in kvantiteto, nadalje prihranek na materialu in vrsto drugih koristnih stvari za samo ekonomsko enoto kot tudi za podjetje v celoti. Pri tem načinu se bodo delavci počutili kot upravljalci v sami ekonomski enoti in bodo lahko z različnimi predlogi vplivali na boljše pogoje ekonomske enote. Delo vodje ekonomske enote se spremeni v toliko, ker bo moral še vestneje kot do sedaj nakazovati razne probleme, oziroma bo moral biti, če se lahko tako izrazim, nekakšen analitik svoje ekonomske enote. O zavednosti in pravilnem tolmačenju ekonomskih enot lahko rečem, da so moji delavci to razumeli, kar se že v tem kratkem obdobju precej pozna. Saj smo zmanjšali že precej režijskih ur za posamezna dela kot so transport idr., in sicer tako, da to delo opravljajo kolektivno z medsebojnim razumevanjem in včasih izkoristijo za to delo tudi svoj 30- minutni odmor, s tem pa tudi storilnost prav nič ne zaostaja. Nadalje razna manjša popravila opravljamo sedaj v sami ekonomski enoti, tako da nam ni potrebno iskati tujih uslug, s čimer si seveda tudi zmanjšamo lastne stroške. Opaža se tudi precejšen prihranek na osnovni surovini, to je gmoti in tudi pri vsem pomožnem materialu.

Glede nagrajevanja še ni mogoče reči ničesar posebnega, vendar po naših pokazateljih na prihranku in storilnosti lahko rečem, da bi se moral osebni dohodek delavcev znatno povečati proti dohodku v istem obdobju lanskega leta. Interno smo uvedli za vsakega posameznika nekakšno evidenco o porabi pomožnega materiala in izmečkov zaradi slabe kvalitete, kar bo precej vplivalo pri sami delitvi dohodka vsakega posameznika.

Kar se tiče težav v naši ekonomski enoti lahko rečem, da so v pomanjkanju prostora pri sušenju, ki pa je zaenkrat le prehodnega značaja in bo odpadlo že v mesecu marcu t.l. Težave so tudi pri gmoti, ki je večkrat slabe kvalitete, to pa zaradi izrabljenega vakuum gnetilca.

Delavci se s samim načinom strinjajo, so pa po izjavah še negotovi, ker še pač ni točnih obračunov in ostalih pokazateljev. Mnenja pa sem, če bo duh kolektivnosti ostal še v bodoče takšen, kot je sedaj, se nadejamo, da bo naša ekonomska enota dosegla prav lepe uspehe tako, da bo z nami zadovoljno vodstvo podjetja, kar je pa najbolj važno - delavci sami.

Vodja predornih peči tov. Mirnik Ivan nam je povedal oziroma meni, da je uvedba ekonomskih enot pametna, vendar pravi: Ne morem reči še ničesar pohvalnega, ker nam pač peči še ne dajo tistega, kar bi lahko dale. Glede nagrajevanja še tudi ne morem povedati ničesar, ker pač ni nobenih pozitivnih obračunov oziroma pokazateljev.

Kar se tiče težav, je največja v tem, ker se ljudje stalno menjujejo in kot že rečeno tudi peči.

Starejši delavci pravijo glede uvedbe ekonomskih enot, da je to zelo pameten način. To so tudi že dokazali z bolj zavestnim delom in se trudijo, da bi čim bolj povečali storilnost. Kar se tiče mladine, to se pravi novih delavcev, jim je popolnoma vseeno. Glavno jim je, da opravijo svojih osem ur, pa konec. Največje težave pri nas pa so ob nedeljah in praznikih, ko primanjkuje ljudi. Zato morajo tisti, ki že ob teh dneh pridejo na delo, lahko rečem, garanti, da so popolnoma znojni. Seveda se to največ pozna pri nepopolnem izkoriščanju peči, ker je pač vse v naglici narejeno.

Tov. Oblak Rozi vodja slikarne je dejala:

Sama uvedba ekonomskih enot se mi zdi popolnoma pravilna, ker je pač s tem zainteresiran vsak posamezen delavec. Kajti vsak tisti, ki se bo pri tem načinu držal pri delu na strani, bo to občutil na lastni koži in sicer pri sami delitvi dohodka v ekonomski enoti.

Glede nagrajevanja še zaenkrat ne morem reči ničesar, ker še pač ni nobenega otipljivega obračuna in delavci dobivajo samo akontacije. Največ težav nam dela nadloščilna peč. To se razume, saj je peč že stara in je od časa do časa potrebna popravi. Tako ne moremo realizirati vsega, kar naredimo. Nadalje so težave v sami slikarni zaradi nepravilnega dotoka izdelkov za slikanje. Večkrat se namreč zgodi, da dobimo v slikarno samo velike izdelke, drugič pa zopet samo drobne. Slednje vpliva največ na peč, ker ne moremo drobnarij toliko narediti, da bi zadostili potrebam peči.

Delavci se s svojo uvedbo ekonomskih enot v glavnem strinjajo, pač pa so še negotovi glede nagrajevanja. Zelo jih tudi skrbi precejšen lom že slikanih izdelkov pri peči. Najbolj vestni so sklenili, da bodo pritiskali na manj delavne, ker se zavedajo, da bi ti drugače živeli na njihov račun.

Vodja šamotnega oddelka tov. Godler Rudi pa je dejal:

Uvedba samih ekonomskih enot je zadovoljiva in se mi zdi popolnoma pravilna.

Glede nagrajevanja se bo pokazalo šele pozneje, ko bo steklo vse tako, kot je treba. Mnenja sem tudi in upam, da bodo delavci zadovoljni, nasploh pa tisti, ki so že sedaj pokazali večji član dela, oziroma večje uspehe. Imamo pa med nami tudi take, ki se zanašajo na račun bolj pridnih in daljnih. Delavci pravijo, da je ta način slabši, to pa zato, ker še niso dovolj poučeni o samih ekonomskih enotah. Delno pa tudi zaradi tega, ker še niso plačani po ekonomskih enotah.

V naslednji številki Keramika bomo objavili še mnenja drugih vodij ekonomskih enot.

ŠTEVILO DISCIPLINSKIH KAZNI SE JE V PRIMERJAVI
Z LETOM 1959 PRETEKLO LETO OBČUTNO ZNIŽALO

Leto	Ukor	Opomin	Denarna kazen	Odpust	Skupno kazni
1959	11	125	91	3	230
1960	2	17	75	1	95

V letu 1959 je bilo res nekaj več kazni zaradi večjega števila kaznovanj zaradi neupoštevanja predpisov higiensko tehnične zaščite in puščanja koles po obratih, vendar smo z zmanjšanjem števila disciplinskih kazni v preteklem letu lahko kljub temu zadovoljni, čeprav bi lahko bilo stanje še veliko boljše.

Namen disciplinske kazni na splošno ni kaznovanje zaradi kazni, temveč kaznovanje zaradi neupoštevanja nekaterih splošnih norm discipline, ki se obvezno pojavljajo v proizvodnem procesu. Kot najbolj očiten primer, ki povzroča tudi najvišje število kazni, so neopravičeni izostanki. Z Zakonom o delovnih razmerjih in tudi z našim Pravilnikom o delovnih razmerjih je predvideno najblj ostro kaznovanje zaradi neopravičenih izostankov. Tako se določa praviloma za tri neopravičene izostanke v enem koledarskem letu disciplinska kazen odpusta iz podjetja. Če postavimo vprašanje, zakaj je predvidena za ta prekršek relativno huda kazen moramo ugotoviti, da je tudi prekršek precej težek, če istočasno upoštevamo proizvodni proces in njegove potrebe po neprekinjeni proizvodnji. Ne razpravljajmo veliko o tem, ampak si predstavljajmo podjetje, kjer bi vsakdo prišel, kadar bi se mu ljubilo in bi tudi počenjal, kar se mu zahoče.

Tu bi rad omenil še primer disciplinskega prekrška, ki je po teži in posledicah neodgovornega dejanja bil najtežji. To je prekršek delavcev na generatorju, ki po svojem značaju ni samo disciplinski prekršek, ampak že kaznivo dejanje. Tako dejanje zasluži najhujšo kazen in največjo grajo celotnega kolektiva, ker je poleg materialne škode, ki bi lahko nastala, bilo kršeno tudi osnovno načelo varnosti.

Dne 11.1.1961 so tovariši, zaposleni na generatorju, in sicer M.F. in P.M. ter delno tudi J. na lastno pobudo in pobudo G.S., ki ta dan ni bil v službi in je sploh neopravičeno prišel v podjetje, nabrali denar za vino. Tako so prinesli iz bližnje gostilne dva litra vina in kasneje še enkrat dva. S tem se je začelo popivanje na generatorju, ki je pozneje povzročilo celo vrsto kaznivih dejanj. Med drugim tudi pretep in kot posledica tega so zbežali vsi z generatorja, razen tov. P.M., ki je pod vplivom alkohola razgrajal ter povzročil tudi večjo materialno škodo. Važno pa je predvsem to, da je ostel generator brez vsakega nadzorstva in bi lahko prišlo tudi do hujših posledic.

Vsekakor pa je tako dejanje najhujša kršitev delovne discipline brez vsakega čuta odgovornosti in bi lahko povzročilo hujše posledice. Disciplinsko sodišče je pri izrekanju kazni upoštevalo tudi olajševalne okoliščine in izreklo samo najvišjo denarno kazen, čeprav bi lahko upravičeno izreklo tudi kazen odpusta iz podjetja in tudi pokrenilo postopek pri rednem sodišču zaradi kaznivega dejanja ogrožanja

varnosti in zanemarjenja službene dolžnosti, ki bi lahko imelo za posledico večjo materialno škodo.

Vprašanje disciplinskih prekrškov je vprašanje, ki se ga moramo skupno lotiti in jih omejiti na najmanjšo možno mero. Vsak posameznik je kot član številnega kolektiva dolžan upoštevati osnovne norme discipline v proizvodnem procesu.

P.J.

FORAST BOLNIŠKIH DOPUSTOV

Kot je vsem znano, smo uvedli z novim letom nagrajevanje po ekonomskih enotah. To pišem zaradi tega, ker bodo bolniški dopusti znatno vplivali na vsako ekonomsko enoto. Če se vprašamo, kaj je ekonomska enota, dobimo odgovor, da je vsaka ekonomska enota obrat za sebe z lastnim obračunom, kar bo seveda vplivalo tudi na osebne dohodke vsake ekonomske enote. Upam, da ekonomska enota ne bo trpela človeka, ki bo izkoriščal socialno zavarovanje in bo v breme vseh ostalih. Zatorej apeliram na vse člane kolektiva, da v svojih ekonomskih enotah take ljudi grajajo, če pa to ne bi pomagalo, je jasno, da takšen človek nima več kaj iskati v ekonomski enoti in da bodo vsi ostali, ki se trudijo za večjo storilnost, gledali, da se takšnega človeka znebijo. Torej je treba kolektivno po ekonomskih enotah gledati, da se zmanjšajo nesreče pri delu ter da bolniške dopuste koristijo samo ljudje, ki so stvarno bolni, ne pa tudi tisti, ki so jih do sedaj koristili ne za zdravje sebe, pač pa za druge stvari doma. Dajmo si roko na srce in priznajmo, da je takih med nami bilo kar precej in da jih še tudi bo. Zaradi tega je treba postaviti odločne ukrepe, in to, da se takih čimprej znebimo. Kajti samo z odločnimi ukrepi bomo lahko dosegli to, kar smo si za letošnje leto postavili in samo s takšnimi ukrepi bomo koristili sebi v zvišanju življenjskega standarda, koristili družbi in pripomogli k hitrejši izgraditvi socializma.

Zatorej apeliram še enkrat na vse člane kolektiva: bodite zavedni člani današnje družbe in tudi družba ne bo pozabila na vas.

Sedaj si pa pogledjmo, kakšno je stanje bolniških dopustov v mesecu januarju 1961. leta!

Oddelek	Število ljudi	Skupne ure	J a n u a r	
			bol. ure	%
Strugarna	76	14.592	1.388	9.5
Livarna	36	6.912	885	12.8
Samotni oddelek	19	3.648	520	14.2
Predorne peči	95	18.240	1.652	9.1
Slikarna	31	5.952	1.340	22.5
Razvrščevalnica	11	2.112	280	13.2
Zunanja skupina	10	1.920	552	28.7
Sklad.gotovih izdelkov	13	2.496	32	1.2
Vajenci	43	8.256	88	1
Pakirnica	5	960	96	10
Gnota	19	3.648	272	7.4
Okrogle peči	21	4.032	748	18.5
Uslužbenci	64	12.288	632	5.1

Lado Koštomaj

PONESREČILI SO SE

Oblak Matilda:

je pri vstopu v avtobus obstala na stopnicah, tako, da so ji vrata avtobusa pri zapiranju stisnila nogo in jo laže poškodovala.

Podlesnik Marjan:

na poti v službo se je ponesrečeni peljal z dvo-kolesom, in sicer brez luči. Zaradi tega ni videl, da je na cesti večji kamen, v katerega je zadel s kolesom, pri tem padel in si tako poškodoval levo ramo. Pripomniti pa je treba, da je prejšnji dan bil nekoliko vinjen.

Cizej Marija:

Ponesrečenka je čistila keramične izdelke (pote-galke), pri tem ji je zletel v oko keramičen drobec in ji ga laže poškodoval.

Potočnik Irena

je pri zlaganju opeke, katere pa ni pravilno zložila, bila tako neprovidna, da ji je opeka padla na nogo in ji lažje poškodovala palec desne noge.

Turnšek Cilka:

Ponesrečenka je stala tik ob tiru, po katerem prevažajo vozičke, naložene s šamotnimi kapicami v trenutku, ko je premikalec premikal vozičke mimo ponesrečenke. Ker je pa ponesrečenka v tem trenutku dvignila eno nogo, misleč si z njo drgniti drugo, je ob udarcu vozička v njo padla in pri padcu udarila z levo roko po vroči šamotni kapici ter dobila lažje poškodbe oz. opekline na njej.

Antoline Karel:

Pri prenosu šamotnih kapic iz šamotnega oddelka k predorni pečmi se je ponesrečeni spotaknil ob šamotno kapico, odnosno kapice, ki so bile naložene na prehodu k stari predorni peči. Ker je ponesrečeni nihal zadaj, prednji pa ga o tem ni opozoril, je padel in si poškodoval prst na desni roki.

Pri vseh teh nesrečah je razvidno, da je do njih prišlo večinoma zaradi neprevidnosti samih ponesrečenih. Zatorej apeliramo na vse člane kolektiva, posebno pa na vodje ekonomskih enot, da posvetijo temu problemu malo več pažnje, ker je to le v zgubo vsaki ekonomski enoti, v kateri ponesrečene delajo.

Lado Koštomaj

VESTI O NAŠIH DELAVCIH
(Poročilo personalnega oddelka
od 20. I do 21. 2. 1961.)

Sprejeti v delovno razmerje:

1. Obrez Jože	23. 1. 1961.	K prem. pri pred. peči
2. Bučej Anton	26. 1. 1961	K prem. pri pred. peči
3. Grn Franc	1. 2. 1961	K ključavničar
4. Šuper Franc	2. 2. 1961	K prem. pri pred. peči
5. Kozovinc Viktor	13. 2. 1961	NK transport
6. Jelen Stanislav	13. 2. 1961	NK prem. pri pred. peči
7. Narbeger Vili	21. 2. 1961	K ključavničar

Razrešeni delovnega razmerja:

1. Kotar Števen	25. 1. 1961	K šofer
2. Mirnik Franc	31. 1. 1961	K šamoter
3. Potočnik Marija	31. 1. 1961	K slikar
4. Vočko Anton	31. 1. 1961	VK mizar - vodja oddelka
5. Bobovnik Ivan	31. 1. 1961	K prem. pri pred. peči
6. Kolar Štefan	2. 2. 1961	K klepar
7. Hojnik Henrik	19. 12. 1960	K kurjač okr. peči
8. Prevolnik Neža	20. 2. 1961	K livar keramike

NOVO O SOCIALNEM ZAVAROVANJU

Na dnevnem redu zasedanja Zvezne ljudske skupščine, ki je sklicano za 28. februar 1961, so tudi nekatere spremembe v Zakonu o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Socialno zavarovanje delimo glede na vrste dajatev na dve večji skupini, in sicer:

1. kratkoročne dajatve
2. dolgoročne dajatve

V prvo skupino prištevamo predvsem zdravstveno zavarovanje in otroške dodatke, v drugo pa pokojninsko in invalidsko zavarovanje, čeprav slednje nima vedno značaj dolgoročnih dajatev in je vezano tudi na kratkoročne dajatve. Namen tega sestavka sicer ni razprava o vrstah zavarovanja in organizaciji, ampak predvidene spremembe v Zakonu o socialnem zavarovanju, ki zanimajo nas vse, vendar sem zaradi lažjega razumevanja omenil načelno delitev socialnega zavarovanja na dve večji skupini.

Predno začnemo govoriti o spremembah v Zakonu o socialnem zavarovanju, naj omenim še, da se pripravljata tudi važna reorganizacija službe socialnega zavarovanja. Z razvojem delavskega samoupravljanja in na sploh družbenega upravljanja se je pokazala potreba po večji decentralizaciji dosedanjih oblik Okrajnih zavodov za socialno zavarovanje in ustanovitvi komunalnih zavodov za socialno zavarovanje, ki bodo lahko bolj elastično opravljali svojo funkcijo, kar se bodo približali življenju komune in zavarovansem ter njihovim

neposrednim interesom. Tako lahko pričakujemo tudi v občini Žalec ustanovitev Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, ki bo samostojno opravljal službo socialnega zavarovanja na svojem območju. Zaradi potreb po višjem in visoko strokovnem kadru, se ne bo decentralizirala samo služba pokojninskega zavarovanja, ki bo verjetno ohranila dosedanjo obliko.

Sedaj pa preidemo k predvidenim spremembam v zakonu o socialnem zavarovanju, ki bodo zajele:

1. pokojninsko in invalidsko zavarovanje
2. otroške dodatke
3. zdravstveno zavarovanje

V pokojninskem zavarovanju se bodo verjetno povečali prejenki upokojencev ter s tem prilagodili prejenkom aktivnih zavarovancev, od katerih po sedanjih predpisih odstopajo za 30 - 40%.

Pri otroških dodatkih se tudi predvidevajo gotove spremembe, katere pa še niso dokončno oblikovane.

Za nas in vse aktivne zavarovance pa bodo najbolj interesantne spremembe v Zakonu o zdravstvenem zavarovanju, ker bodo predvidoma gospodarske organizacije morale plačevati hranarino za čas zdravljenja do 30 dni. Po sedanjih predpisih so podjetja izplačevala hranarino samo za prvih sedem dni zdravljenja ter je predvidena sprememba povzročila prav zaradi tega precej razprav. To pomeni za podjetja, po drugi strani pa za posamezne ekonomske enote povečan finančni izdatek, ker se prispevki za socialno zavarovanje verjetno ne bodo bistveno spremenili in ostanejo na isti stopnji kot do sedaj. Dejansko pa bo tako povečanje števila bolniških dni za katera plačuje nadomestilo podjetje, stimulatивно vplivalo na podjetja in njihove ekonomske enote, da znižajo število delovnih dni izgubljenih zaradi bolezenskih dopustov. Če pogledamo za nekaj let nazaj poročila o delovnih dneh izgubljenih zaradi bolezenskih dopustov lahko ugotovimo, da se je njihovo število precej povečalo in smo na primer ravno v našem podjetju v letu 1960 izgubili skupno 13.403 delovnih dni, ali izraženo v procentih: 7,34%. Zato je pred nami važna naloga zmanjšati število bolezenskih dopustov, s tem pa nikakor ni mišljeno, da bi morali preiti v drugo skrajnost in onemogočiti človeku, ki je dejansko bolan, da se zdravi. Ne, to vsekakor ni namen teh sprememb, temveč zmanjšati število tako imenovanih neopravičenih bolezenskih dopustov. Dejstvo je, da so naše zdravstvene ustanove preobremenjene z delom, kar pa nekateri izkoriščajo ter dejansko neopravičeno izostajajo z dela, čeprav je njihovi boleznimi vzrok samo "neprespana noč" ali pa dobro prikazana namišljena bolezen. Glede na to je pred kolektivni in njihovimi ekonomskimi enotami naloga, zmanjšati število takih dopustov. To delo bodo najlažje opravile enote, saj bodo v njih lahko na najbolj uspešen način posredovali opuščanje neopravičenih bolezenskih dopustov, ker najbolj poznajo svoje sodelavce in bodo onemogočili razne "simulante". S tem bo kolektiv oziroma ekonomska enota lahko stimulatивно vplivala na zmanjšanje teh dopustov in s tem tudi na povečanje svojega dohodka.

Še najbolj uspešno pa bosta lahko bodisi podjetje kot kolektiv ali pa ekonomska enota vplivala na stimulatивно zmanjšanje bol. dopustov. z uspešnim in doslednim izvajanjem predpisov higiensko - tehnične zaščite pri delu. V ilustracijo tega naj naveden, da je bilo v našem podjetju v preteklem letu

zaradi nesreč pri delu izgubljenih 1552 delovnih dni, zaradi nezgod na poti na delo in z dela pa 192 delovnih dni. Ne smemo pa pozabiti, da se vsak izostanek z dela posredno ali neposredno dvakrat finančno izkaže, in sicer prvič zaradi izgubljenih delovnih dni, in drugič s plačevanjem hranarine oziroma nadomestila.

Po taki analizi predvidenih sprememb lahko pridemo do zaključka, da je tak ukrep z ekonomskega in socialnega stališča opravičen, ne moreno pa dokončno ničesar izreči, dokler o tem ne odloči naš najvišji zakonodajni organ Zvezna ljudska skupščina. Vsekakor pa bo v primeru, če se osvoji taka sprememba v Zakonu o zdravstvenem zavarovanju sama praksa pokazala opravičenost tega ukrepa.

P. J.

SMUČANJE - ŽALOST !

Malce čuden naslov, kajne? Vendar je tako! Zima nam smučarjem ni bila naklonjena, da bi odela prirodo z dovolj debelo odejo snega, ki naj bi zadostovala za izživiljanje smučarske strasti. Toda to velja le za nas smučarje te okolice. Na Gorenjskem in na Pohorju je dovolj snega, a ni se pa moremo samo zadovoljiti s prebiranjem poročil o snežnih razmerah. Res žalostno! Lahko samo sanjamo o lepota zasneženih planin, ne moremo pa si privoščiti malce izleta tja, kjer je bila zima bolj radodarna, ne moremo se izživljati v smučanju, v tem lepem zimskem športu. Tenu je odgovor prav enostaven: finančna sredstva. Lahko trdimo, da med našina kolektivoma ni v tem letu niti enega, ki bi imel v tej sezoni vsaj enkrat svoje ljubljene dilce na nogah in se izživljal v tem lepem in za delovnega človeka zdravem zimskem športu.

V letošnjem letu je ravno tako odpadlo tradicionalno smučarsko tekmovanje Šnohor - Liboje za pokal Občinskega sindikalnega sveta Žalec. Pokal je sicer ostal v varstvu smučarske ekipe Liboj, a temu, zdi se mi, pa se imamo zahvaliti samo letočnji muhasti zini. Priznati moramo, da je velika škoda, da se tudi letos ne moreno pomeniti na tekmovanju z ostalimi ekipami, kar je res zaninivo, še posebno pa, ker se v tem tekmovanju pomeni ravno tako mladina in pionirji, bodočnost smučarskega športa. Upajno, da bo naslednje leto zima bolj radodarna in nam zagotovila izvedbo tekmovanja.

Pri vsem tem pa le moramo nisliti na smučarski kader za katerega bi pač morali bolj skrbeti kot doslej. Mi pač nenimo, ako se izvrši tekmovanje, da smo se s tem že odložili prizadevanju za gojitev tega zares zdravega športa, ki je vsestransko potreben našemu delovnemu človeku, še posebno pa mlademu naraščaju. Vsekakor bomo morali kreniti na drugačno pot! Dati več možnosti za razvoj tega športa, na drugi strani pa bolj organizacijske utrditi smučarsko sekcijo DED "Svoboda", katere cilj naj bi bil: množično razvijanje smučarskega športa.

Toliko sem napisal v zvezi s smučanjem z željo, da bi vsi, ki se radi smučajo in se izživljejo v tem športu, imeli pred sabo cilj, oživeti to panogo športa. Čeprav ni zima pri nas radodarna, naj bi se organizirali pohodi na smučarske

planjave. Prepričan sem, ako bi imeli dobre namene za smučarski šport in za njegov razvoj, bi nas smučarje v našem delu podprli tudi ostali tovariši v naših kolektivih.

S smučarskim pozdravom! S M U K !

Š. Darko

POMOČ ALŽIRSKIM OTROKOM

Okrajni strelski odbor je na svoji seji sklenil, da bo organiziral nabiralno akcijo za pomoč alžirskim otrokom. Pri tej akciji naj bi sodelovale vse strelske družine, ki obstajajo na območju OLO Celje. Tudi naša strelska družina se je odzvala temu klicu in nabrala v podjetju lo. 150.- din, kar je kar lepa vsota. Nabrali bi še več, pa nam je na žalost zmanjkalo blokov.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem tistim, ki so razumeli to akcijo in so bili voljni prispevati skromni delež za uboge otroke v Alžiru.

Z. G.

IZ FUSTNIH DNI

Da nam je pust najbližji praznik, smo lepo dokazali in ga ni človeka v Libojah, ki bi lahko trdil obratno. Številna udeležba na maškeradah in še bolj številno sprenstvo na njegovi zadnji poti ga uvršča v finale. Noben drug "patron" se ne more kosati z njim. Mogoče zato, ker na ta dan sprejemamo tiho kritiko, za katero bi sicer dvignili ogromno praha?

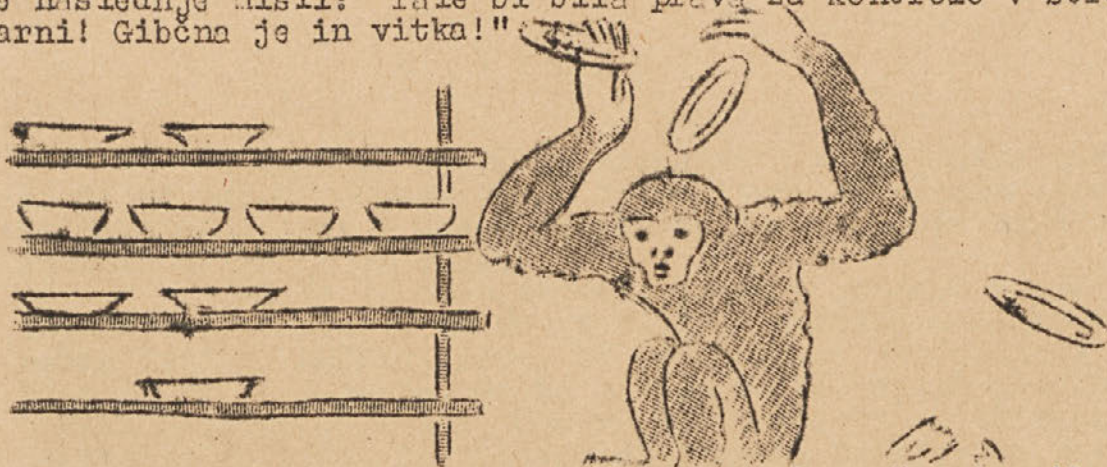
Ali zato, ker se nam zdijo dejanja, ki smo jih sami spontano počenjali med letom, na drugih zelo snešna?

Odgovor na to pustino drugin, pust je tu in vključino se v veseli "direnđaj"! Vsak po svoje! Pustino etiko in bonton. Uvrstil sem se med "firbce". Nisem se dosti zanimal za maskirane državljane, ampak za one, navijače. Svojin si namreč lastnost, da hitro spoznam značaj ljudi. Še več! Da poznam njih misli. Do danes sicer še nisem resno uspel. Pa tudi takšnega poraza še nisem doživel kot moj znanec Tone. Minogrede povedano, hotel je veljati za velikega osvajalca žensk. Po nojen: najbolj nevhvaležna tema in objekt! Bilo je v nekem lokalu v Celju. V veseli družbi še je Tone na vse pretege hvalil, koliko žensk je ponovno osvojil v Sušici, kjer je bil na tečaju. "Lahko vam rečem: vse! Vsem sem znešal glavo!" "Ni nogoče! Pretiravaš Tone", so mu ugovarjali prijatelji. "V ten kratkem času! Zopet si važen!" Nedaleč od nas je sedel krepak noški, ki je tudi postal pozoren na to hvalisanje. "Vidite", je rekel Tone bolj po tiho. "To je moj tip. Ženskar. Ne bo dolgo, ko bo prisedel k nam in tudi on začel pripovedovati svoje dogodivščine". Glasneje pa je nadaljeval: "Ni ženske v Sušici, ki je ne bi poljubil!" Takrat je nož pri sosednji mizi vstal in se usmeril proti nam. "Vidite", je rekel Tone, "že gre. V dušo poznam ljudi." Mož je Toneta vljudno ogovoril:

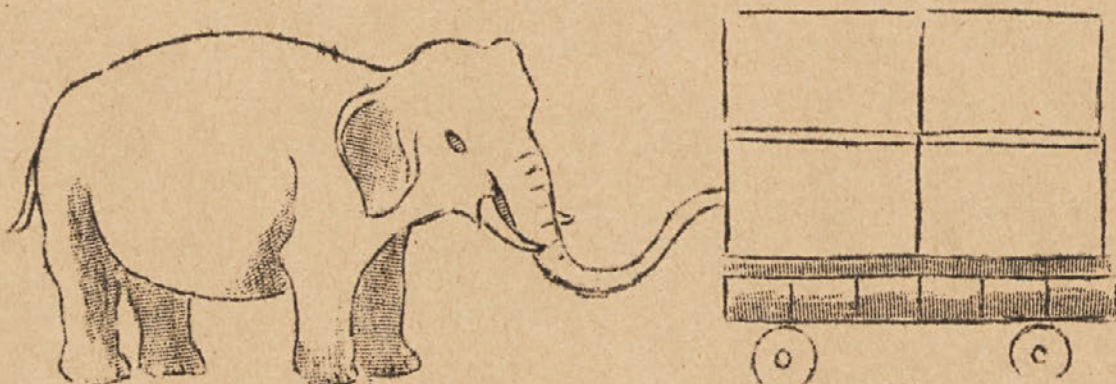
"Oprostite, če sem prav slišal, ste bili v Sušici?" "Točno ste slišali!" je odgovoril samozavestno Tone. "In ste poljubljali vse ženske v tem kraju?" "Prav vse od prve do zadnje!" je še bolj bahavo dovrnil Tone. Jaz sem iz Sušice, toda že dalj časa ne živim tam zaradi službene dolžnosti. Toda moja žena živi stalno v tem kraju. Kot sem slišal, ste poljubljali tudi njo!" Še prej ko je mogel Tone to zanikati, sta padli dve krepki zaušnici. Sledil je glasen smeh. Tone jo je jadrno pobrisal. To po nojen ni bil njegov tip.

K tujcu je stopil član te družbe: "Oprostite, toda nikar se ne razburjajte! Jančim vam, da se Tone nobene ženske niti dotaknil ni!" Tujec mu je mirno odgovoril: "Mi je tudi vseeno. Sploh nisen iz Sušice. Tega kraja še videl nisen. Tudi nisen poročen. Toda nekdo bi to itak moral storiti, zato sem to storil jaz!" Toda oddaljili smo se od namena! Opazoval sem torej med gledalci povorke mask nekoga, ki ina "besedo" v proizvodnji. So ljudje, ki tudi v takšnih primerih ne izgubijo glave. Prisežen, da sem v izrazu njegovega obraza uganil njegove misli. Mino nas so defilirale maske. Zastopniki vseh ras, poklicev, prepričanj od krilatcev do štirinožcev. Plazilcev takrat nisen opazil, sem jih pa zato drugo jutro več.

Gledal sem obraz tistega, ki ina "besedo" in odražal je naslednje misli: "Tale bi bila prava za kontrolo v strugarni! Gibčna je in vitka!"

Mino njega je korakal zajeten slon. "To je sila! Koristno bi ga zaposlili pri predorni peči!"

"Pa tale volčjak", sem mu bral misli, "vrag vedi, če je dresiran! Kako prav bi prišel, kadar drug drugega išče po tovarni! Gotovo bi vsakega izvohal in ga privedel v sejno sobo!"

Zapustil sem povorko in odšel domov. Drugi dan sem hotel biti spočit, ker je bil napovedan sončni urk. Kdo ve, če še bo kateri in če ga bom takrat imel čas opazovati. Danes mi je žal, toda prepozno sem zvedel, da morajo tisti, ki niso "okajeni" opazovati sonce skozi okajeno šipo, medtem ko tisti, ki so sami okajeni, ga lahko gledajo skozi neokajeno.

Ernest Polanc

O A N K E T I

Januarski številki Keranika smo priložili anketo, da bi na osnovi odgovorov na zastavljena vprašanja zvedeli za mnenje bralcev o našem mesečniku ter v bodoče upoštevali njihove pripombe in želje.

Žal je le malo število bralcev poslalo uredništvu izpolnjene ankete. Tako smo dobili le približno sliko želja naših bralcev našega lista, ki se večinoma strinjajo z vsebino lista, želijo pa, da bi pisali več iz naših oddelkov, o delu Delavskega sveta, Upravnega odbora in sindikata. Strinjajo se tudi, da uvedemo ugankarski kotiček in želijo, da bi večkrat objavljali nagradne ugankе. Tem željam bomo skušali ustreči. Tako bomo pogosteje pisali o delu DS in UO. Za vesti iz oddelkov pa so nam potrebni dopisniki iz posameznih oddelkov, ki dobro poznajo razmere v svojih oddelkih, pa naj bodo to oddelkovedje, najstri ali delavci. Zato Vas ob tej priliki prosimo, da pišete čim več o raznih problemih, ki se nanašajo na vaše oddelke in dostavite članke uredništvu do 17. v mesecu!

Tudi ugankе bomo redno objavljali, tu in tam tudi nagradne. Za ugankarski kotiček vabimo sodelavce, da prinerne ugankе dostavijo uredništvu do 17. v mesecu.

Tako smo seznanili bralce Keranika o rezultatu naše ankete, o željah bralcev in uredništva ter upamo, da bo naš list ob pomoči bralcev še pestrejši in obširnejši v zadovoljstvo celotnega kolektiva.

Uredništvo

UGANKARSKI KOTIČEK

Rešitev ugank iz zadnje številke

Križanka

Vodoravno: 1.krona, 6.trenolo, 13.ronan, 14.Rakičan, 15.apo-
strof, 17. Nino, 18.nat, 19. iks, 20.pat, 21.ar,
22. oks, 23.pes, 24. RS, 26.sta, 27.niš, 28.sir,
29.kuli, 31.paraliza, 33.reaktor, 35.čelik,
36.kokarda, 37. Itaka

Navpično: 1.krana, 2.ropar, 3.omot, 4.nas, 5.antika, 6.tros,
7. Raf, 8. EK, 9.minas, 10.očit, 11.lan, 12.ono,
16.RKS, 20.pešči, 22. etika, 23.pir, 24.rizik,
25.sraka, 26.slak, 27.Mara, 28.sila, 29.Krk, 30.
UEO, 31.pod, 32.let, 34.TR

Vreteni

- I. 1.k 2.ki 3.iks 4.Klis 5.slika 6.klasik 7.silak 8.sila
9. ali 10.li 11.l
- II. 1.k 2.ak 3.Oka 4.kosa 5.Kosta 6.stroka 7.strok 8.kost
9.sto 10.os 11.s

K R I Ž A N K A

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					14						
15					16			17			
18				19			20				
21			22			23				24	25
		26				27			28		
29	30				31			32			
33				34			35				
36							37				

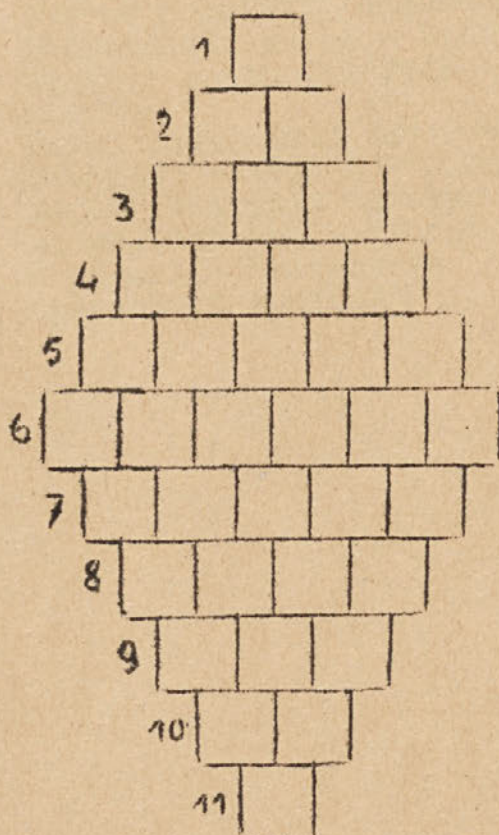
Vodoravno:

1. obrtnik 6. žensko ime 13. prikuha 14. govornik 15. okrasne inicialke 17. ne poseduje 18. žensko ime 19. del krogovega oboda 20. zvez 21. zadnja in prva črka abecede 22. vodna žival 23. lesk 24. veznik 26. mednarodno društvo književnikov 27. naša tovarna avtomobilov 28. oblika razcveta 29. mesto v bližini Fruške gore 31. preganjani, izkoriščani 33. priinek naše filmske igralka (film Slavica) 35. zemeljsko podnožišče 36. propagira 37. pravoslavna podoba.

Navpično:

1. ime pisatelja Linharta 2. rimska Ljubljana 3. tovarna čokolade v Hočah 4. podredni veznik 5. vrsta plašča 6. žabja noga 7. oblika pomožnega glagola 8. latinski veznik 9. natančna merilna naprava 10. šarenica 11. ameriško noško ime 12. pristaniško mesto v Izraelu 16. ternin 20. mesto v Italiji 22. teniški rekvizit 23. čebelji izdelek 24. gora v Julijcih 25. briše 26. tečaji 27. teža embalaže 28. zagrebški ansambel narodnih plesov 29. kraj pri Opatiji 30. gozd 31. država v Afriki 32. navarna bolezen 34. oblika pomožnega glagola.

V r e t e n o

1. soglasnik
2. vrsta pesnitve
3. domača žival
4. slovenska pevka popevk
5. naplavina rek
6. prerez
7. ruski šahovski velenojster
8. velik ogenj
9. pregovor
10. kvartaški izraz
11. poluner kroga

K A Z A L O

Stran

1. Ob letošnjem 8. marcu - Angela Pražnikar	43
2. 9. Zasedanje delavskega sveta - Franc Oblak	44
3. Upravni odbor je na 10. in 11. seji razpravljaj in sklepal - ep	45
4. Zakaj to in ne drugo - Franjo Tilinger	46
5. O delu sindikalne podružnice - Rudi Grun	49
6. Sindikalni odbori v ekonomskih enotah - R. Pentelič	50
7. V politični šoli - Karel Vitanc	50
8. Potek žganja v naši nadloščilni psči (Nadaljevanje) - Veko	51
9. Preprečevanje nesreč pri delu - P.L.	52
10. Pregled nekaj najboljših primerov zaslužka po posameznih oddelkih	54
11. Intervju z nekaterimi oddelkovodji o uvedbi ekonomskih enot	55
12. Število disciplinskih kazni se je v primerjavi z letom 1959 preteklo leto občutno zmanjšalo - P.J.	57
13. Porast bolniških dopustov - Lado Koštonaj	58
14. Ponesrečili so se - Lado Koštonaj	59
15. Vesti o naših delavcih - Poročilo personalnega oddelka	60
16. Novo o socialnem zavarovanju - P.J.	60
17. Snučanje - žalost - Š. Darko	52
18. Ponoč alžirskih otrokov - Z.G.	53
19. Iz pustnih dni - Ernest Polanc	53
20. O anketi - Uredništvo	65
21. Ugankarski kotiček	66